

WHAT IS ACCESS TO JUSTICE AND WHY IS IT IMPORTANT?

“Access to justice is the ability of people to protect their legal and human rights by having the opportunity to find a solution through the formal and informal justice system”

“Tiếp cận công lý là khả năng của người dân để bảo vệ quyền hợp pháp và nhân quyền của họ bằng cách có cơ hội để tìm ra một giải pháp thông qua hệ thống tư pháp chính thức và không chính thức”

Ngày đầu tiên của khóa học ngắn hạn, chúng tôi được nghe nói về như thế nào là tiếp cận công lý và tầm quan trọng của nó. Có nhiều ý kiến và sự trao đổi giữa những thành viên tham dự đến từ nhiều quốc gia: Thái Lan, Lào, Việt Nam, Mỹ, Úc, Myanmar, Nhật, Canada, Pháp,... Những ý kiến tuy có phần khác nhau nhưng có nhiều điểm chung về cách hiểu như thế nào là “Tiếp cận công lý”. Để làm cho hội trường thêm sinh động, ông Bruce Avery Lasky – Giám đốc của BABSEACLE Thái Lan đề nghị đại diện từng quốc gia nói từ “Access to Justice” bằng ngôn ngữ của quốc gia mình.

Sau đó chúng tôi tiếp tục nói về LGBT Rights tại hội trường kế bên. Sau đây là tóm tắt ngắn gọn về các vấn đề được thảo luận:

NHỮNG VẤN ĐỀ VỀ LGBT TẠI CHÂU Á

1. Cụm từ LGBT

LGBT là tên viết tắt của cộng đồng những người đồng tính lesbian ái nữ (**L**esbian), đồng tính lesbian ái nam (**G**ay), song tính lesbian ái (**B**isexual) và hoán tính hay còn gọi là người chuyển giới (**T**ransgender).

LGBT thể hiện sự đa dạng của các nền văn hoá nhân loại dựa trên thiên hướng tính dục và bản dạng giới. Thiên hướng tính dục của con người được chia thành ba loại chủ yếu: dị tính lesbian ái, đồng tính lesbian ái và song tính lesbian ái, còn theo bản dạng giới thì phân thành: người chuyển giới và người không chuyển giới. Trong đó, LGBT là cộng đồng những người thuộc các thiên hướng tính

dục (đồng tính luyến ái và dị tính luyến ái) và bản dạng giới thiểu số trong xã hội.

2. Quy định của các quốc gia về LGBT

Có thể chia các quốc gia thành 02 nhóm: Các quốc gia cho phép quyền LGBT (Countries with rights LGBT) và các quốc gia không cho phép quyền LGBT hoặc hạn chế quyền LGBT (Countries with limited or no rights LGBT).

Các quốc gia cho phép quyền LGBT (Countries with rights LGBT) có các đặc điểm sau:

Và các quốc gia không cho phép quyền LGBT hoặc hạn chế quyền LGBT (Countries with limited or no rights LGBT) có các đặc điểm:

Group 3		
VIETNAM-US-AUSTRALIA		
	US	Australia
None legal BETWEEN PROHIBITION AND PERMISSION	Legalization	LEGALISATION
SLOW BUT POSITIVE DEVELOPMENT	Slow but Positive movement	POSITIVE TRENDS
FAMILIES DIVIDED	Still a lot of bias	- RECENT LAW ON MARRIAGE
	Judice System slowly slowly changing	SOCIETY BASICALLY SUPPORTIVE - PLEBISITE.
		Some pockets of DISCRIMINATION CHURCHES?

Các quyền của người đồng tính nữ, đồng tính nam, lưỡng tính và chuyển giới (LGBT) ở Châu Á có giới hạn so với nhiều khu vực khác trên thế giới. Tính đến tháng 7 năm 2015, vẫn có 72 nước có luật hình sự hóa đồng tính luyến ái, hầu hết số đó nằm ở châu Á và châu Phi và hơn 20 quốc gia và vùng lãnh thổ công nhận hôn nhân đồng tính.

Ở khu vực Trung Đông vốn tập trung nhiều nước đạo Hồi, đồng tính luyến ái bị pháp luật cấm nghiêm khắc. Duy nhất ở Israel, quyền của người đồng tính được pháp luật hỗ trợ. Israel là nước Trung Đông đầu tiên và duy nhất cho đến nay công nhận sự chung sống không đăng ký của cặp đôi đồng giới.

Thái Lan là 1 trong 7 nước châu Á đã ký kết vào tuyên bố bảo vệ quyền lợi cho cộng đồng LGBT của Liên Hiệp Quốc, và các quan chức ngành du lịch của nước này đã tiếp thị tới những khách du lịch đồng tính bằng cách giới thiệu trên các trang web du lịch rằng “Thái Lan ủng hộ mọi phong cách sống.” Tại Thái Lan có cộng đồng LGBT sôi nổi, nhưng điều này chỉ có ở ngành kinh doanh giải trí thu lợi nhuận vốn tách biệt với nền chính trị và xã hội. Năm 2014, một Dự Luật hợp pháp hóa hôn nhân đồng tính được soạn thảo bởi Quốc

hội Thái Lan và được hỗ trợ từ cả hai Đảng, đến ngày 13/3/2015, Thái Lan đã ban hành Luật Bình đẳng giới (có hiệu lực từ ngày 09/9/2015), trong đó bao gồm cả các điều khoản luật chống kỳ thị đối với người LGBT và hình sự hóa các hành vi kỳ thị, phân biệt đối xử cộng đồng LGBT. Trong đó, hành vi "phân biệt đối xử giữa các giới tính" có thể bị phạt từ 20.000 Bath (tương đương khoảng 14 triệu VNĐ) cho đến 6 tháng tù giam.

Tại Việt Nam hiện nay không có luật cấm quan hệ tình dục đồng tính. Mặc dù Luật Hôn nhân và Gia đình năm 2000 cấm kết hôn giữa những người đồng giới, Luật Hôn nhân và Gia đình năm 2014 (có hiệu lực 01/01/2015) bỏ quy định "cấm kết hôn giữa những người cùng giới tính". Tuy nhiên, Luật Hôn nhân và Gia đình năm 2014 vẫn quy định "*Nhà nước không thừa nhận hôn nhân giữa những người cùng giới tính*" (khoản 2 Điều 8). Như vậy, những người đồng giới tính vẫn có thể chung sống, nhưng sẽ không được pháp luật giải quyết nếu có tranh chấp xảy ra khi chung sống.

Ngày 24 tháng 11 năm 2015, Quốc hội Việt Nam thông qua Bộ luật Dân sự 2015 (có hiệu lực ngày 01/01/2017) trong đó có quy định về chuyển đổi giới tính và các quyền, nghĩa vụ liên quan. Điều 37, Bộ luật này quy định: "*Việc chuyển đổi giới tính được thực hiện theo quy định của luật. Cá nhân đã chuyển đổi giới tính có quyền, nghĩa vụ đăng ký thay đổi hộ tịch theo quy định của pháp luật về hộ tịch; có các quyền nhân thân phù hợp với giới tính đã được chuyển đổi theo quy định của Bộ luật này và luật khác có liên quan*".

